

■ ДУМКА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

УДК 330.341

ПОБУДОВА СИСТЕМИ ПОРТФЕЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ©

М.О. БОНДАР*,
аспірант,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

У статті обґрунтовано доцільність застосування портфельного підходу до управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств. Виявлено проблеми й тенденції розвитку інноваційно-інвестиційних процесів у сільськогосподарських підприємствах та рівень їх інноваційно-інвестиційної привабливості.

Мета використання портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств – створити умови, в яких підприємство здатне примножувати конкурентні переваги, а також забезпечити спроможність підприємства своєчасно адаптуватися до мінливих деформацій економічного простору і успішно розвиватися в майбутньому. Завданням використання портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств є окреслення відмінної від інших траєкторії розвитку, що ґрунтується на усіх наявних ресурсах і компетентностях підприємства, що протидіють гальмівним чинникам та обмеженням.

Запропоновано методичний підхід до побудови системи портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств, який зорієнтований на активізацію та більш результативне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: інновації, інвестиційні ресурси, інноваційно-інвестиційна привабливість, портфельне управління, сільськогосподарські підприємства.

Літ. 10.

Постановка проблеми. Успішне функціонування сільськогосподарських підприємств і нарощення конкурентних переваг значною мірою залежать від їх інноваційно-інвестиційної привабливості. Нині більшість сільськогосподарських підприємств мають гостру потребу в інвестиціях на оновлення основних засобів виробництва і розширення його обсягів, впровадження нових технологій, закупівлю нових сортів рослин і порід тварин, а також в інші капіталомісткі інноваційно-інвестиційні проекти. Зазначене вимагає від усіх сільськогосподарських підприємств

© **М.О. БОНДАР, 2017**

* Науковий керівник: доктор економічних наук Правдюк Н.Л.

реструктуризації організаційно-економічного механізму розвитку їх інноваційно-інвестиційної діяльності, переходу на якісно нову техніко-технологічну модель функціонування. Водночас необхідність підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств зумовлюють багатоваріантність підходів до формування та побудови системи управління, що породжує дискусії в колах наукової спільноти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти проблеми інноваційно-інвестиційної діяльності тривалий час є об'єктом постійної уваги широкого кола вітчизняних та зарубіжних дослідників. Особливо змістовні пропозиції спостерігаються у розробках: С. Володіна, А. Гайдуцького, О. Гудзь [6], О. Дація, Г. Калетніка [1], О. Каюди [5], В. Колесніченко [5], М. Крупки, Ю. Лупенка, М. Маліка, П. Макаренка, О. Непочатенко, Ю. Нестерчук, Н. Правдюк [2], Ю. Пеняк, Д. Кокурина [4], Г. Підлісецького, П. Саблука, П. Стецюка, А. Чупіса, С. Бушуєва [9], М. Гиби [9], М. Хвесика та деяких інших. Незважаючи на досить широку палітру наукових результатів у контурі цієї проблематики та акцентуючи увагу на вагомості праць вказаних вчених, все ж слід відзначити, що ряд питань залишається малодослідженими або дискусійними. Так у відомих працях учених не розглядається портфельний підхід до побудови управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств. На більшості сільськогосподарських підприємств структури управління не адаптовані до вирішення складних завдань щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості. Переважно таке управління ґрунтується на порівнянні фактично досягнутих і запланованих показників. Усе це зумовлює комерційні невдачі нововведень. Водночас численні наукові розвідки вказують на важливість розробки методичного підходу до побудови системи портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств, який зорієнтований на активізацію та більш результативне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, застосування специфічних організаційних методів тощо.

Метою статті є обґрунтування доцільності застосування портфельного підходу щодо управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств, виявлення проблем й тенденцій розвитку інноваційно-інвестиційних процесів в сільськогосподарських підприємствах та рівня їх інноваційно-інвестиційної привабливості та розробка методичного підходу щодо побудови системи портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств, який зорієнтований на активізацію та більш результативне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Виклад основного матеріалу. Аналіз розвитку інноваційно-інвестиційних процесів сільськогосподарських підприємств дозволив демаскувати, що упродовж останніх десятиріч лише незначна їх частина впроваджувала інновації. Основним напрямом їх інноваційної діяльності залишається закупівля нових засобів виробництва. Виявлено тенденції інноваційно-інвестиційних процесів сільськогосподарських підприємств: розширення посівних площ для вирощування ґрунтовиснажливих культур; висока енерго- та ресурсозатратність сільськогосподарського виробництва; відсутність інноваційних підходів до обробки

грунту та вирощування сільгоспкультур (точного землеробства, системи No-Till, органічного виробництва, крапельного зрошення); дефіцит висококваліфікованих працівників, які здатні виконувати високотехнологічні операції; відсутність вітчизняної селекційно-плеїнної бази високопродуктивних порід ВРХ та свиней; слабка інституціональна складова інноваційно-інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств. Водночас встановлено, що сільськогосподарські підприємства розширюють застосування енерго- та ресурсоощадних технологій, широкозахватних та комбінованих агрегатів, технологій мінімального та нульового обробітку ґрунту, біопалива. Аналіз звітних даних сільськогосподарських підприємств Вінницької області засвідчив, що у структурі виробництва домінує продукція рослинницької галузі. Її частка у загальному обсязі за останні п'ять років знаходиться у межах 90-95 відсотків. Такий стан речей визначає необхідність першочергової інноваційної модернізації рослинницької галузі, оскільки нині лише вона спроможна відшкодувати значні обсяги інвестиційних ресурсів на інноваційні цілі.

Пріоритетним джерелом інвестування інновацій залишаються власні кошти сільськогосподарських підприємств та отримані кредити, що підтвердилось результатами вибіркового спостережень. Кредитування інновацій здійснювали 18% сільськогосподарських підприємств. За рахунок бюджетних коштів різних рівнів інновації впроваджувала незначна частка сільськогосподарських підприємств – 2-4,6% у різні роки. Діюча система оподаткування не стимулює довгострокові накопичення сільськогосподарських підприємств, що дозволило б їм реалізувати перспективні інноваційні проекти. Українські сільськогосподарські підприємства ще є низькопривабливими для вітчизняних та іноземних інвесторів. Хоча спостерігаються висхідні тренди інвестування інновацій вітчизняними (3,8%) та зарубіжними (4,4%) інвесторами.

Проте, незважаючи на незначні масштаби інноваційних процесів, їх позитивний вплив на ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств є помітним. Так більшість досліджуваних сільськогосподарських підприємств, які впроваджували інновації, одержали “приріст продукції, підвищили її конкурентоздатність, розширили ринки збуту, оновили продуктову лінійку, знизили матеріало- і енергоємність виробництва” [3, с. 123 - 125].

Можливості сільськогосподарських підприємств щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості істотно розрізняються, оскільки вони залежать від кількісних та якісних характеристик їх інноваційно-інвестиційного потенціалу. Тому одним із пріоритетних заходів, спрямованих на підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, є оцінка реальної спроможності, можливості та готовності підприємства до інвестування процесу освоєння інновацій. Переважно поняття “інноваційно-інвестиційний потенціал” вчені окреслюють як здатність системи до трансформації фактичного порядку речей в новий стан з ціллію задоволення існуючих або нових потреб. Тобто, “інноваційний потенціал містить невикористані, приховані можливості накопичення ресурсів, які можуть бути приведені в дію для досягнення цілей економічних суб'єктів” [4]. Ефективне використання інноваційно-інвестиційного потенціалу робить можливим перехід від прихованої можливості до явної реальності, тобто, з одного стану в інший, від традиційного до нового. Структура інноваційно-інвестиційного потенціалу представляє єдність трьох взаємозв'язаних складових: ресурсна; внутрішня; результативна.

Тісний взаємозв'язок ресурсної, внутрішньої і результативної складових інноваційно-інвестиційного потенціалу визначає необхідність виявлення на практиці їх оптимального співвідношення, виходячи з ролі і значущості, яку вони грають у формуванні та підвищенні інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Інноваційно-інвестиційний потенціал окремого сільськогосподарського підприємства залежить від його виду діяльності, інноваційних та інвестиційних можливостей, здатності та сприйняття впровадження інновацій та його інноваційно-інвестиційної активності [5].

Цікаво, що, незважаючи на зростання інвестицій, організаційні структури управління сільськогосподарськими підприємствами зазвичай не пристосовані до вирішення завдань підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості. У більшості випадків – це застарілі лінійно-функціональні структури, що не відповідають викликам та запитам сьогодення. Підсумком цього стає зниження результативності управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств.

Сучасна міжнародна практика управління сільськогосподарськими підприємствами розвивається за сценарієм динамічних змін економічного простору та чинників внутрішнього середовища, що істотно впливає на якість і стабільність розробки та форми і методи їх управління. Важливою прикметною ознакою сьогодення вважаємо застосування портфельного підходу до управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств. Портфельне управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств – це окреслення горизонту, за якого відбувається усебічний погляд на майбутній інноваційно-інвестиційний поступ підприємства [6]. Принцип портфельного управління може бути виражений модифікованим циклом Демінга: плануй – виконуй – перевіряй – дій, який визначає первинні його процеси. За своєю суттю портфельне управління належить до класу адаптивних систем управління [7], які передбачають пристосування підприємства до змін зовнішнього і внутрішнього середовища з можливістю корегування оперативних цілей, планів і задач з метою приведення об'єкта із початкового стану до бажаного стану. Мета використання портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств – створити умови, в яких підприємство здатне примножувати конкурентні переваги, а також забезпечити спроможність підприємства своєчасно адаптуватися до мінливих деформацій економічного простору і успішно розвиватися в майбутньому. Завданням використання портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств є окреслення відмінної від інших траєкторії розвитку, що ґрунтується на усіх наявних ресурсах і компетентностях підприємства, що протидіють гальмівним чинникам та обмеженням.

Можливість підвищувати інноваційно-інвестиційну привабливість визначається потенційною спроможністю сільськогосподарського підприємства до інноваційно-інвестиційного розвитку та сукупністю умов, що сприяють чи, навпаки, перешкоджають інвестуванню інновацій. Аналіз спроможності, можливості й готовності сільськогосподарського підприємства до інноваційно-інвестиційного розвитку повинен здійснюватися з урахуванням стратегічного напрямку розвитку підприємства, який визначається конкретними економічними обставинами, інвестиційними можливостями та завданнями підприємства щодо окремих галузей, продуктів, ринків, конкурентів тощо.

Після того, як визначено бажаний напрямок інноваційно-інвестиційного розвитку сільськогосподарського підприємства, доцільно розглянути, наскільки можливості інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства відповідають йому. Це дозволить оцінити спроможність сільськогосподарського підприємства підвищити свою інноваційно-інвестиційну привабливість.

Урахування низки умов, що сприяють чи перешкоджають підвищенню інноваційно-інвестиційної привабливості та діагностика усіх чинників дозволяє оцінити можливості підприємства у цьому контексті.

Готовність сільськогосподарського підприємства до підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості може бути окреслена як його сприйнятливість інвестуванню інновацій, яка характеризується різноманітними чинниками, ключовими з яких є тип організаційної структури, особистісно-психологічні реакції менеджменту підприємства, умови зовнішнього середовища та внутрішні організаційні бізнес-комбінації.

Визначення готовності сільськогосподарського підприємства до підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості полягає у характеристиці початкових умов підприємства; необхідності формалізації впливів зовнішніх збурень на підприємство у процесі його функціонування; розробці системи індикаторів стану підприємства в кожний конкретний момент часу та, на цій платформі, формування гармонійних управлінських впливів на об'єкт. Діагностика цих характеристик зумовлює, які саме елементи будуть відібрані і включені в інноваційно-інвестиційний портфель.

Застосування портфельного управління є одним із інструментів, що уможливує одночасне досягнення завдань сільськогосподарських підприємств та завдань портфельних проектів, які мають бути розроблені згідно визначеної мети підприємства щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості.

Процес портфельного управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості отримує свою подальшу конкретизацію в процесі тактичного управління інноваційно-інвестиційною діяльністю сільськогосподарського підприємства шляхом формування інвестиційного портфеля інновацій, реалізація якого здійснюється у контурі його поточних фінансових можливостей. Водночас тактичне портфельне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості отримує своє логічне завершення в оперативному управлінні реалізації окремих інноваційно-інвестиційних проектів та програм. Оперативне портфельне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості, орієнтуючись на сформований інноваційно-інвестиційний портфель і задачі його реалізації, має передбачати розробку заходів з імплементації інноваційно-інвестиційних програм в розрізі окремих проектів, а у деяких ситуаціях – ухвалення заходів щодо закриття певних програм чи проектів. Тобто, портфельне управління підвищення інноваційно-інвестиційною привабливістю передбачає приділення суттєвої уваги менеджментом сільськогосподарського підприємства узгодженню окремих інноваційно-інвестиційних проектів та програм у форматі планування та організації окремих проектів та діагностиці проектів у контексті їх взаємовпливу на інші проекти та рівень інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.

Таким чином, портфельне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості – це постійний процес визначення тактики ухвалення рішень, встановлення пріоритетів та підтримки інноваційно-інвестиційних проектів. Портфельне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості

значно ширше проектного управління. Так проектне управління фокусується переважно на тому, як “виконати проект успішно”, фокус портфельного управління сконцентровано на тому, щоб “реалізувати правильні проекти”, при використанні специфічних методів, засобів та інструментів управління, які зорієнтовані на розв’язання ключової задачі для менеджменту сільськогосподарського підприємства: “яке поєднання інноваційно-інвестиційних проектів забезпечить оптимальне використання людських, матеріальних і фінансових ресурсів при окупності інвестицій та підвищенні інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства?”. Портфельний підхід дає змогу максимально ефективно організувати управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства, швидко і правильно реагувати на зміну внутрішнього і зовнішнього середовища.

Портфельний підхід потребує створення чітких правил фільтрації інноваційно-інвестиційних проектів для формування оптимального портфеля проектів, що дозволить сільськогосподарському підприємству підвищити свою інноваційно-інвестиційну привабливість. Для цього доцільно здійснити наступні кроки: 1) збір, узагальнення та аналітичне опрацювання фактологічних та інформаційних даних; 2) формування пулу інноваційно-інвестиційних проектів; 3) розробка стратегічного набору портфельного управління інноваційно-інвестиційними проектами; 4) відбір тактичних інструментів портфельного управління інноваційно-інвестиційними проектами.

Відібрані проектні інноваційно-інвестиційні пропозиції відсилають для подальшого опрацювання у планово-фінансові служби та виробничі підрозділи сільськогосподарського підприємства. Додатково розглядають альтернативні можливості реалізації проектних інноваційно-інвестиційних пропозицій, враховуючи різноманітні варіанти щодо масштабу інвестицій та типу інновацій. Типологія вхідної інформації, уніфікація інноваційно-інвестиційних проектів, досвід та компетентності менеджменту підприємства дає можливість формалізувати методичні підходи щодо фільтрації певних типів інноваційно-інвестиційних проектів залежно від коливань зовнішнього середовища. Важливою є оцінка інноваційно-інвестиційної привабливості відібраних проектів. Переважно на цьому етапі ще недостатньо інформаційних даних щодо ресурсних витрат, тому оцінка здійснюється за нормативами чи укрупненими блоками. Визначення очікуваної окупності проекту здійснюється із застосуванням прогностичних методів на підґрунті статистичних даних. Нині існує багато розробок щодо формалізованих методів оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проектів: критеріальні показники ефективності інвестицій, що базуються на дисконтованих оцінках (ROI, NPV, IRR, PP), модель чутливості реагування, імітаційні моделі оцінки ефективності інвестицій та інші [6]. Водночас інноваційно-інвестиційний проект можна вважати прийнятним тоді, коли він генерує допустимі інвестором ризики.

Наступним кроком є відбір проектних інноваційно-інвестиційних пропозицій, які потенційно можуть бути успішними і задовольняють прийняті в сільськогосподарському підприємстві критерії фільтрації. Акцентуємо, що збирання проектних інноваційно-інвестиційних пропозицій здійснюється без врахування фінансових, людських та матеріальних обмежень. Після узгодження і аналітичної апробації проектна інноваційно-інвестиційна пропозиція потрапляє в пул

інноваційно-інвестиційних проєктів, де проєкти вважаються потенційно цікавими для імплементації в складі портфеля. Проте не всі інноваційно-інвестиційні проєкти із пулу можуть бути реалізовані. Передусім через ринкові обмеження попиту та пропозиції на певну продукцію. Прогнозована кількість інноваційно-інвестиційних проєктів сільськогосподарського підприємства не може перевищувати його інноваційно-інвестиційний потенціал та враховувати міжпроєктний вплив, що дає можливість скорегувати прогнозовану окупність та ефективність інноваційно-інвестиційних проєктів. Важливим кроком є розробка стратегічного набору портфельного управління інноваційно-інвестиційними проєктами, результатом чого є формування стратегічного портфеля інноваційно-інвестиційних проєктів та укомплектування такого інноваційно-інвестиційного портфеля сільськогосподарського підприємства, що максимізує сумарний можливий приріст капіталу від імплементації інноваційно-інвестиційних проєктів та підвищує інноваційно-інвестиційну привабливість підприємства. Стратегія – метод встановлення довгострокових цілей організації, програми її дій і пріоритетних напрямів по розміщенню ресурсів [8].

Значимим для сільськогосподарського підприємства є визначення ланцюгової послідовності освоєння інноваційно-інвестиційних проєктів. Встановлення пріоритетів імплементації інноваційно-інвестиційних проєктів визначають послідовність виділення фінансових, людських та інших ресурсів на реалізацію проєктів портфеля. Визначення ланцюгової послідовності освоєння інноваційно-інвестиційних проєктів портфеля інвестиційних проєктів здійснюється із врахуванням втрат від відтермінування імплементації проєктів. Відбір тактичних інструментів портфельного управління інноваційно-інвестиційними проєктами передбачає часову оптимізацію портфеля інноваційно-інвестиційних проєктів, що дає змогу побудувати фінансово-інвестиційну програму сільськогосподарського підприємства, за якої чітко встановлюються пріоритети виконання кожного проєкту та виділення фінансових ресурсів на їх реалізацію [9].

Висновки. Таким чином, побудова системи портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарського підприємства здійснюється менеджментом сільськогосподарського підприємства і передбачає три основні завдання: окреслити загальну траєкторію інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства і його галузей та підрозділів; визначити роль кожної галузі й підрозділу у реалізації інноваційно-інвестиційної стратегії; охарактеризувати розміри і способи розподілу наявних ресурсів [10, с. 132]. Однак, єдиного, універсального методу портфельного управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, який можна було б бездоганно застосувати для кожного підприємства, враховуючи особливості його організаційної структури та специфіку діяльності, не існує. Можливості інвестування інноваційної діяльності сільськогосподарського підприємств залежать від його специфіки.

Методи портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарського підприємства залежать від специфіки етапів інвестування інноваційного процесу, рівня значущості інновації, очікуваного ефекту, масштабу інвестування, інноваційно-інвестиційного потенціалу, можливих джерел інвестування інновацій, умов інноваційно-інвестиційної підтримки тощо.

Портфельне управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарського підприємства передбачає управління вкладеннями інвестиційних ресурсів у інноваційний процес з метою освоєння випуску конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції та підвищення її якісних характеристик, постійне удосконалення виробничих технологій та розширення певної ніші на внутрішньому і світовому ринках.

Завданням портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарського підприємства є створення механізмів ефективною взаємодії усіх складових підприємства, їх збалансованості та пропорційності, підтримки високих темпів впровадження інновацій достатніми інвестиційними ресурсами та підвищення ефективності використання капіталу. Запропонований методичний підхід до побудови системи портфельного управління інноваційно-інвестиційною привабливістю сільськогосподарських підприємств зорієнтований на активізацію та більш результативне управління щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Список використаних джерел

1. Калетнік Г.М. Стратегіко-інституційні засади ефективного використання потенціалу аграрного сектору економіки / Г.М. Калетнік // Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2015. – №1. – С. 3-15.
2. Правдюк Н.Л. Обліково-аналітичне забезпечення управління прибутком підприємства / Н.Л. Правдюк // Облік і фінанси. – 2015. – №4(70). – С. 53-60.
3. Економіка та організація інноваційної діяльності // Сухоруков А. І. – Київ, 2005. – 342 с.
4. Кокурин Д.И. Инновационная деятельность / Д.И. Кокурин. – М. : Экзамен, 2001. – 111 с.
5. Каюда О.П., Колесніченко В.Ф. Інноваційна діяльність: від оцінки привабливості до інвестиційного забезпечення. Монографія. Харків: ХНЕУ, 2009. – 276 с.
6. Гудзь Е.Е. Стратегии портфельного управления проектами развития предприятия // Социально-экономические векторы в развитии национальных экономик: Болгария, Украина [Текст]: монография / под общ. ред. А.Шубина – Варна: Икономически университет – Варна; Донецк: ДонНУЭТ имени Михаила Туган-Барановского, 2014. – 596 с. – С. 336–347.
7. Петренко В.Л., Денисов В.Н. Концепция и моделирование адаптивной системы управления проектами. – Донецк: ИЭП НАНУ, 1997. – 32 с.
8. Chandler, A. D., Jr. Strategy and Structure: Chapters in the History of the Industrial Enterprise, 1962. – 455 с.
9. Бушуєв С.Д., Гиба М.І. Часова оптимізація портфеля реальних інвестиційних проектів // Управління проектами та розвиток виробництва: Збірник наукових праць – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, – № 2(22), – 2007, С. 36-47.
10. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, – 2006. – 390 с.

Список dbrjhbcnfyb[джерел у транслітерації / References

1. Kaletnik G.M. Strategiko-instytutsiini zasady efektyvnogo vykorystannia potencialu agrarnogo sektoru ekonomiky / G.M. Kaletnik // Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky. – 2015. – №1. – S. 3-15.

2. Pravdiuk N.L. Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia prybutkom pidpryemstva / N.L. Pravdiuk // Oblik i finansy. – 2015. – №4(70). – S. 53-60.
3. Ekonomika ta organizatsia innovatsiinoi diialnosti // Sukhorukov A. I. – Kyiv, 2005. – 342 s.
4. Kokurin D.I. Innovatsionaiia deiatelnost / D.I. Kokurin. – M. : Ekzamen, 2001. – 111 s.
5. Kaiuda O.P., Kolisnichenko V.F. Innovatsiina diialnist: vid otsinky pryvablyvosti do investytsiinogo zabezpechennia. Monografiia. Kharkiv: KhNEU, 2009. – 276 s.
6. Gudz E.E. Strategii portfel'nogo upravleniia proektami rozvitiia predpriatiia // Sotsialno-ekonomicheskie vektory v razvitii natsyonalnykh ekonomik: Bolgariia, Ukraina [Tekst]: monografiia / pod obshch. red. A.Shubina – Varna: Ikonomicheski universitet – Varna; Donetsk: DonNUET imeni Mikhaила Tugan-Baranovskogo, 2014. – 596 s. – S. 336–347.
7. Petrenko V.L., Denisov V.N. Kontseptsiiia i modelirovanie adaptivnoi sistemy upravleniia proektami. – Donetsk: IEP NANU, 1997. – 32 s.
8. Chandler, A. D., Jr. Strategy and Structure: Chapters in the History of the Industrial Enterprise, 1962. – 455 s.
9. Bushuiev S.D., Gyba M.I. Chasova optymizatsiia portfel'ia realnykh investytsiinnykh proektiv // Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva: Zbirnyk naukovykh prats – Lugansk: vyd-vo SNU im. V. Dalia, – № 2(22), – 2007, S. 36–47.
10. Saienko M. G. Strategiiia pidpryemstva: Pidruchnyk. – Ternopil: Ekonomichna dumka, – 2006. – 390 s.

ANNOTATION

THE CONSTRUCTION OF PORTFOLIO MANAGEMENT SYSTEM BY INNOVATION-INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

*BONDAR Maryna,
Postgraduate Student,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsia)*

The article argues the reasonability of portfolio approach application to management of the innovation-investment attractiveness of agricultural enterprises. There were identified problems and trends of the innovation-investment process development at agricultural enterprises and the level of their innovation-investment attractiveness.

The aim of using the portfolio management system of innovation-investment attractiveness of agricultural enterprises is to create conditions where an enterprise is able to increase greatly competitive advantages as well as to ensure the enterprise's capability to adapt to changeable deformations of the economic area and to succeed in future. The task to use the portfolio management of innovation-investment attractiveness of agricultural enterprises is the description of a distinctive development pathway based on all available resources and enterprise's competences resisting inhibitory factors and restrictions.

It was offered the methodological approach to the construction of the portfolio management system of innovation-investment attractiveness of agricultural enterprises oriented to the activation and better management in order to increase the innovation-investment attractiveness of agricultural enterprises.

Key words: innovations, investment resources, innovation-investment attractiveness, portfolio management, agricultural enterprises.

Lit. 10.

АННОТАЦИЯ
ПОСТРОЕНИЕ СИСТЕМЫ ПОРТФЕЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬЮ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

БОНДАРЬ Марина Александровна,
аспирант,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)

В статье обосновано целесообразность применения портфельного подхода к управлению инновационно-инвестиционной привлекательностью сельскохозяйственных предприятий. Очерчены проблемы и тенденции развития инновационно-инвестиционных процессов в сельскохозяйственных предприятиях и уровень их инновационно-инвестиционной привлекательности.

Цель использования портфельного управления инновационно-инвестиционной привлекательностью сельскохозяйственных предприятий – создать условия, в которых предприятие способно приумножить конкурентные преимущества, а также обеспечить способность предприятия своевременно адаптироваться к меняющимся деформациям экономического пространства и успешно развиваться в будущем. Задачей использования портфельного управления инновационно-инвестиционной привлекательностью сельскохозяйственных предприятий есть определение отличительной от других траектории развития, которая основывается на всех имеющихся ресурсах и компетентностях предприятия, противодействующим тормозящим факторам и ограничениям.

Предложено методический подход к построению системы портфельного управления инновационно-инвестиционной привлекательностью сельскохозяйственных предприятий, который сориентирован на активизацию и более результативное управление в сфере повышения инновационно-инвестиционной привлекательности сельскохозяйственных предприятий.

Ключевые слова: инновации, инвестиционные ресурсы, инновационно-инвестиционная привлекательность, портфельное управление, сельскохозяйственные предприятия.

Лит. 10.

Інформація про автора

БОНДАР Марина Олександрівна – аспірант, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: m.solovyova@ukr.net).

BONDAR Maryna – Postgraduate Student, Vinnytsia National Agrarian University (21008, 3. Sonyachna str., Vinnytsia, e-mail: m.solovyova@ukr.net).

БОНДАРЬ Марина Александровна – аспирант, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: m.solovyova@ukr.net).

